

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2017/784 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Απριλίου 2017

με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 206 και το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας και καταργείται η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401 του Συμβουλίου ⁽²⁾, επιτρέπεται στην Ιταλία να απαιτήσει ο οφειλόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) για προμηθειες αγαθών και παροχές υπηρεσιών στις δημόσιες αρχές να καταβάλλεται από τις δημόσιες αρχές σε χωριστό και δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό των φορολογικών αρχών. Το μέτρο αποτελεί παρέκκλιση από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους κανόνες πληρωμής και τιμολόγησης του ΦΠΑ.
- (2) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε από την Επιτροπή στις 16 Φεβρουαρίου 2017, η Ιταλία ζήτησε παράταση της εν λόγω έγκρισης. Ταυτόχρονα, η Ιταλία ζήτησε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης σε παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών σε εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και σε εταιρείες εισηγμένες στο FTSE MIB (Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsa).
- (3) Η Επιτροπή ενημέρωσε τα υπόλοιπα κράτη μέλη σχετικά με το αίτημα της Ιταλίας με επιστολή της 15ης Μαρτίου 2017. Η Επιτροπή με επιστολή της 16ης Μαρτίου 2017 ενημέρωσε την Ιταλία ότι διέθετε όλα τα στοιχεία που θεωρούσε χρήσιμα για την αξιολόγηση του αιτήματος.
- (4) Η Ιταλία θέσπισε πρόσθετα μέτρα ελέγχου που επιτρέπουν στις φορολογικές αρχές να διασταυρώνουν τις διάφορες συναλλαγές που δηλώνονται από τους οικονομικούς φορείς και να παρακολουθούν τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές ΦΠΑ στους δεσμευμένους λογαριασμούς του δημοσίου. Εντούτοις, τα εν λόγω μέτρα ελέγχου βρίσκονται ακόμα σε αρχικό στάδιο και απαιτείται περισσότερος χρόνος για να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά τους ως προς το κίνητρο που παρέχουν στους φορολογούμενους να τηρήσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Επομένως, η Ιταλία δεν είναι σε θέση να ολοκληρώσει την οργάνωση και την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων πολιτικής ελέγχου πριν από τη λήξη ισχύος της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2015/1401, την 31η Δεκεμβρίου 2017. Ως εκ τούτου, η Ιταλία ζήτησε παράταση της εν λόγω παρέκκλισης.
- (5) Η Ιταλία διαπίστωσε περιπτώσεις φοροδιαφυγής σε παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών σε άλλες οντότητες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και σε ορισμένες εταιρείες εισηγμένες στο FTSE MIB. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η φοροδιαφυγή με τη μορφή μη καταβολής του ΦΠΑ από τους προμηθευτές/παρόχους των οντοτήτων αυτών, η Ιταλία ζητά να της επιτραπεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 206 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ και ζητεί επίσης όπως ο οφειλόμενος ΦΠΑ για προμηθειες αγαθών και παροχές υπηρεσιών στις εν λόγω εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και στις εισηγμένες στο FTSE MIB εταιρείες καταβάλλεται από τις ενδιαφερόμενες οντότητες σε χωριστό και δεσμευμένο λογαριασμό των φορολογικών αρχών. Επιπλέον, είναι αναγκαία η παρέκκλιση από το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, ώστε να καταστεί δυνατή ειδική μνεία στο τιμολόγιο σύμφωνα με την οποία ο ΦΠΑ πρέπει να καταβάλλεται στον εν λόγω ειδικό λογαριασμό.
- (6) Μία από τις επιπτώσεις του μέτρου είναι ότι οι προμηθευτές/πάροχοι, υποκείμενοι στον φόρο, δεν μπορούν να συμψηφίζουν τον ΦΠΑ που κατέβαλαν επί των εισροών τους με τον ΦΠΑ που εισέπραξαν για τις πραγματοποιηθείσες προμηθειες/παροχές. Ενδέχεται να βρίσκονται διαρκώς σε πιστωτική θέση και να χρειάζεται να ζητούν πραγματική επιστροφή ΦΠΑ από τη φορολογική αρχή. Η Ιταλία, στην έκθεση που υπέβαλε τον Ιούνιο του 2016, όπως απαιτείται από το άρθρο 3 παράγραφος 2 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2015/1401, κατέδειξε ότι το οικείο σύστημα επιστροφής ΦΠΑ λειτουργεί ορθά και ότι ο μέσος χρόνος επιστροφής ΦΠΑ δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία που διαβίβασε η Ιταλία, οι προμηθευτές/πάροχοι των δημόσιων αρχών επωφελούνται από διαδικασία προτεραιότητας, στην οποία η περίοδος επιστροφής είναι ακόμα μικρότερη. Κατά την Ιταλία, οι νέοι κανόνες που έχουν τεθεί σε ισχύ αναμένεται ότι θα καταστήσουν εφικτή την αποτελεσματική διαχείριση τυχόν αύξησης των αιτήσεων επιστροφής ΦΠΑ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

⁽²⁾ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2015, με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 206 και το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 217 της 18.8.2015, σ. 7).

- (7) Το 2014 η Ιταλία θέσπισε την υποχρέωση ηλεκτρονικής τιμολόγησης των προμηθειών αγαθών και των παροχών υπηρεσιών σε δημόσιες αρχές. Η εν λόγω υποχρέωση θα πρέπει να επιτρέπει τον εμπεριστατωμένο έλεγχο του συγκεκριμένου τομέα στο μέλλον, όταν θα έχει χαραχθεί και καθιερωθεί κατάλληλη πολιτική ελέγχου βάσει των ηλεκτρονικά διαθέσιμων δεδομένων. Από την 1η Ιανουαρίου 2017 εφαρμόζονται στην Ιταλία πρόσθετα μέτρα ελέγχου: το προαιρετικό λογιστικό σύστημα (γνωστό ως «ηλεκτρονική τιμολόγηση») και η υποχρέωση κοινοποίησης στις φορολογικές αρχές των εκδοθέντων και των ληφθέντων τιμολογίων. Τα εν λόγω μέτρα ισχύουν για τις εταιρείες για τις οποίες ζητείται η παρέκκλιση και για τους προμηθευτές/παρόχους τους. Με τα μέτρα αυτά οι ιταλικές φορολογικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να διασταυρώνουν τις διαφορετικές συναλλαγές που δηλώνονται από τους οικονομικούς φορείς και να παρακολουθούν τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές ΦΠΑ. Από τη στιγμή που το εν λόγω σύστημα τεθεί πλήρως σε εφαρμογή, δεν θα πρέπει να υπάρχει πλέον ανάγκη παρέκκλισης από την οδηγία 2006/112/ΕΚ. Ως εκ τούτου, η Ιταλία διαβεβαίωσε ότι δεν θα επιδιώξει ανανέωση του μέτρου παρέκκλισης.
- (8) Η αιτούμενη παρέκκλιση θα πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσον το ειδικό μέτρο είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό.
- (9) Για να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συνέχεια στο πλαίσιο της παρούσας παρέκκλισης, και συγκεκριμένα η παρακολούθηση των επιπτώσεων στην κατάσταση των επιστροφών ΦΠΑ στους υποκείμενους στον φόρο που καλύπτονται από την παρέκκλιση, η Ιταλία υποχρεούται να υποβάλει έκθεση στην Επιτροπή, εντός 15 μηνών από την έναρξη ισχύος του μέτρου παρέκκλισης στην Ιταλία όσον αφορά τη συνολική κατάσταση των επιστροφών ΦΠΑ στους υποκείμενους στον φόρο, και ιδίως τον μέσο χρόνο που απαιτείται προς τον σκοπό αυτό, καθώς και όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των θεσπισθέντων μέτρων ως προς τη μείωση της φοροδιαφυγής στους συγκεκριμένους τομείς. Η Ιταλία θα πρέπει να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις για να εξασφαλίσει μια ομαλή διαδικασία έγκαιρης επιστροφής ΦΠΑ.
- (10) Το μέτρο παρέκκλισης είναι ανάλογο προς τους επιδιωκόμενους στόχους, δεδομένου ότι είναι χρονικά καθορισμένο και περιορίζεται σε τομείς με σημαντικά προβλήματα φοροδιαφυγής. Επιπλέον, το μέτρο παρέκκλισης δεν ενέχει τον κίνδυνο μετατόπισης της φοροδιαφυγής σε άλλους τομείς ή σε άλλα κράτη μέλη.
- (11) Η παρέκκλιση δεν θα έχει αρνητική επίπτωση στα συνολικά φορολογικά έσοδα που εισπράττονται στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης και δεν θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.
- (12) Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401 θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 206 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, επιτρέπεται στην Ιταλία να προβλέψει ότι ο οφειλόμενος ΦΠΑ για προμήθειες αγαθών και παροχές υπηρεσιών στις ακόλουθες οντότητες πρέπει να καταβάλλεται από τον παραλήπτη σε χωριστό και δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό της φορολογικής αρχής:

- δημόσιες αρχές,
- εταιρείες ελεγχόμενες από δημόσιες αρχές υπό την έννοια του άρθρου 2359 του ιταλικού Αστικού Κώδικα (Codice Civile),
- εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο, περιλαμβανόμενες στο FTSE MIB, κατάλογος των οποίων θα δημοσιευθεί από την Ιταλία στην ιταλική Επίσημη Εφημερίδα (*Gazzetta Ufficiale*) μετά τις 28 Απριλίου 2017 και θα αναθεωρείται ετησίως, εφόσον απαιτείται.

Άρθρο 2

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, επιτρέπεται στην Ιταλία να απαιτήσει όπως τα τιμολόγια που εκδίδονται αναφορικά με προμήθειες αγαθών και παροχές υπηρεσιών στις οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 1 περιλαμβάνουν ειδική μνεία ότι ο ΦΠΑ πρέπει να καταβάλλεται στον εν λόγω χωριστό και δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό της φορολογικής αρχής.

Άρθρο 3

Η Ιταλία κοινοποιεί στην Επιτροπή τα εθνικά μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2.

Εντός 15 μηνών από την έναρξη ισχύος στην Ιταλία των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2, η Ιταλία υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη συνολική κατάσταση των επιστροφών ΦΠΑ σε υποκείμενους στον φόρο που επηρεάζονται από τα εν λόγω μέτρα και, ιδίως, σχετικά τη μέση διάρκεια της διαδικασίας επιστροφής και με τη συνολική αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων ως προς τη μείωση της φοροδιαφυγής ΦΠΑ στους συγκεκριμένους τομείς.

Άρθρο 4

Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401 καταργείται από την 1η Ιουλίου 2017.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2017 έως τις 30 Ιουνίου 2020.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Λουξεμβούργο, 25 Απριλίου 2017.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
I. BORG
